

b. jenca - internowanego - wieznia - "łagiernika" - zeslanca w Z.S.R.R.

4420

1. Dane osobiste /Imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny/.

Józef Kalinowski plut. rornik 1893, zawodu st. posterunkowy.
ronaty.REFERAT
HISTORYCZNY

2. Data i okoliczności zaareztowania: Luty 22. IX 1939, ostatek internowania w

Litwie, przebywałem w obozach: Błito, Bivertony, Kolotowo, Wilkomier i majątek
Wilkomierki do dn. 10. VII. 40 r. Luty 10. VII. 40 r. w majątku Wilkomierki, N.W.H.B. po
określeniu obozu i dokonaniu osobistej rewizji - zaareztowano wyprędkie i eskortowa-
no pociągami do m. Wilkomierza i kład następnie pociągami wywieziono do Z.S.S.R. W
tawnych wagonach, naładowanych jak śmieci i dodatkowo nie dając
nocy. - Luty 14. VII. 40 r. wywieziono do obozu Koriolok i osadzono w klan-
tobie. -

3. Nazwa obozu /Wieżienia - miejsca przymusowych robót/. Od 14. VII. 40 r. do 15. V. 41 r. oboz

Koriolok, 22. V. 41 r. do 3. V. 41 r. oboz Marmank, 18. V. 41 r. - 12. VII. 41 r. między
przymusowych robót Północny Kola (Pawoj), 14. VII. 41 r. do 22. VII. 41 r. Lager
Nchangelok, 24. VII. 41 r. 4. IX oboz Durdal. -

4. Opis obozu, więzienia i t.p. /Teren, budynki, warunki mieszkaniowe, higiena/. Oboz Koriolok

(klatki) opasany murami, ziemią i kalosznymi drutami w kilka rzędów, wewnętrzne
obrony murowane i drewniane, w obozach porożone podwójne i potrójne przy-
czepione do desek, leżnisko jeden obok jednego na górze desek, następnie wydano po godzinie
żelazny, ciemny, wilgotny i zaduch. w dodatku robactwo (pluskwy). Oboz Marmank w
naświetlonych z drutami, ciemno, wilgotność i ciemność, Północny Kola, na terenie
otwartym, bez namiotów, na bagnistej i ciemnej ziemi, na desce i wiatrak.
Oboz Durdal (klatki), ciemno, alekowane po małych pokoiach i murowanych do-
mach. -Skład jenców, więźniów zesłanców /Narodowość, kategoria przestępstw, poziom umysłowy i mo-
ralny, wzajemne stosunki etc./W skład więźniów wchodził Polacy, Łańcuchowcy, Ojciec Graciano, Oficerowie
Księż i szwadroni Księżowi, Narodowcy rolnicy, wszyscy byli zelinami jako jedli-
tyrni. Wzajemne stosunki między więźniami były dość dobre. i przy-
mianu jedni jenców drugi na obozie. -6. Życie w obozie, więzieniu i t.p. /Przebieg przeciętnego dnia, warunki pracy, normy, wynagro-
dzenie, wyżywienie, ubranie, życie koleżeńskie i kulturalne
etc./W obozie Koriolok, 9. I. 41, następnie przesiedlenie imienne, jenc N.W.H.B. zwiada-
nie i przed w obozie, bez norm i wynagrodzenia, 9.12-14 oboz. Wypa i kład 2 tydzień
dodatkowo rybki, następnie robota do 9.17 i Kulaję hebbotn, 9.21 apel imienne i od-
pisy, ubranie własne, jako Włocławski, jenc Koriolok było dobre. -
W obozie Marmank budowa namiotów bez norm i wynagrodzenia, wyżywienie składano z
2. 1. 41 i 1. 2. 41. W obozie Północny Kola, warunki pracy, wynagrodzenie, 1. 3. 41

pracy i 12 odpocynku, a był obiektem wyjątkowych przebiegów i pracy. Przyje-
hamie lub wychowaniu jedzenie i goszenie. Norm pracy wyznaczano, wyznaczano.
nie nie było. Wyjątkowo b. mało czasu, ubranie wózków wyglądało jakby nowe. 2
kolejarskie było abrymne, a poratem wszystko przegladano na wymar-
ce

-2-

4720

7. Stosunek władz NKWD do Polaków /Sposob badania, tortury, kary, propaganda komunistyczna, informacje o Polsce etc./.

Stosunek N.K.W.D. do Polaków był przeladowany. W Karieloku badanie odbywa-
ło się w dwóch i więcej, niektórzy po kilku razy byli wysłani na badanie, a wy-
chodzili b. przegladani, skroszani byli przez osadników. Politruki głosi-
li propagandę komunistyczną, lecz internowaniu niektórzy wogóle
nie ulegali, a gdy mówiono przez Politruków że Polaki
wogóle już nie będą, niektórzy dochodzili do dyskusji z prze-
wodniczą i Politrukami.

8. Pomoc lekarska, szpitale, smiertelność, /Wymienić nazwiska zmarłych/.

Pomoc lekarska była zorganizowana przez niemieckich
lekarzy, lecz z powodu braku odpowiednich środków leczniczych
była słaba. W obozie Karielok było kilka wypadków śmierci.
nosici i 2 samobójstwa przez powieszenie się, nawiązek nie
wiedzi, jeden oficer i jeden Hajto Gminy

9. Czy i jaka była łączność z Krajem i rodzina? W obozie Karielok było pocho-
dzone pisanie listów, od listopada 1940r. do maja 1941r.
jeden list na miesiąc, innym czasem, były abrymne listy w
rodziny. Po wywiezieniu z Karieloku na Polino, pisanie
listów do rodziny zakończono.

10. Kiedy został /a/ zwolniony /a/ i w jaki sposób dostał /a/ się do Armii.

Dnia 24. VII 1941r. w Suwałkach, po przyjeździe przedstawicieli Huty
Rabskiej, polkownika, narwiska nie pamiętam, zaproszono się do
Armii Polskiej i wraz z innymi. Dnia 8. IX. 41r. przyjecha-
ło Tatarnow 5 D.P.